

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

**GERİ ÇEKİLME SÜRECİNİ
İZLEME KOMİSYONU**

**BÖLGE GENELİ ASKERİ
HAREKETLİLİK VE SINIR HATTI**

**ARAŐTIRMA & İNCELEME
RAPORU**

20 TEMMUZ 2013

GİRİŞ:

Bilindiği üzere, İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi'nin, PKK'nin 8 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Türkiye sınırları dışına çekileceği yönünde verdiği karardan sonra oluşturduğu Geri Çekilmeyi İzleme Komisyonu, bir süredir çalışmalarını yürütmektedir. Yürütülen çalışmalar kapsamında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin tüm illerinde var olan şubeler üzerinden süreç takip edilmektedir. Ayrıca şubelerimizin bulunduğu illerde oluşturulan yerel izleme komisyonlarının içerisinde İHD de aktif olarak yer alarak, yerel izlemeler gerçekleştirilmiştir. Merkez ve şubelerden oluşan 25 kişilik komisyonla takip edilen geri çekilme süreci, önemli bir aşama kat etmiştir. Bu süreçte çeşitli provakatif girişimler ve bazı olumsuzluklar yaşansa da çekilme süreci can kaybı yaşanmadan devam etmektedir.

İHD olarak çekilme sürecinin başından beri yürüttüğümüz çalışmalara ek olarak derneğimize ulaşan bazı şikayetler ve şubelerimizin ilettiği çeşitli gözlemler üzerine, yoğun askeri hareketliliğin yaşandığı ve geri çekilmenin yaşandığı bölge olan sınır hattına yönelik özel bir inceleme çalışması gerçekleştirdik. 24-26 Haziran 2013 tarihleri arasında yürüttüğümüz bu çalışma kapsamında Genel Merkez yöneticilerimiz ve bölge şubelerimizin katıldığı bir heyetle Şırnak ve Hakkari illerinin sınır bölgelerinde çalışma yürütülmüştür. İkinci özel çalışma kapsamında 19 Temmuz günü sınır hattında yeni bir inceleme gerçekleştirilmiş, bölge genelinde şubelerimizin hazırladıkları raporlar da göz önünde bulundurularak, böylesi bir rapor hazırlanmıştır.

Çalışma kapsamında özellikle şubelerimizin edindiği bilgiler ışığında ve basında yer alan bazı haberlerden, yapımı devam eden bazı karakollar ve askeri hareketliliğe ilişkin veriler toplanmıştır. Çalışmalar çerçevesinde sınır illeri başta olmak üzere bazı illerde il valilikleriyle görüşmeler yapılmıştır. Yine bölgenin bazı alanlarında yaptığımız incelemeler sırasında geri çekilme hazırlığı içerisinde olan PKK militanları ile de karşılaşarak, kendilerinden yaşanan sorun ve sıkıntılar hakkında bilgiler alınmıştır.

Hazırladığımız bu raporu özel başlıklar altında topladık. Elde ettiğimiz verileri başlıklar altında sıralayacak olursak;

PKK MİLİTANLARININ GERİ ÇEKİLMESİ

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, birçok alanda yaptığımız çalışmalar ve tespitlere göre, 8 Mayıs tarihinde başlayan geri çekilmeler halen devam etmektedir. Gerek bazı bölgedeki PKK militanları ile gerekse il valileri ile yaptığımız görüşmelerde geri çekilmenin bazı sorunlarla karşılaşılrsa da genel olarak sorunsuz devam ettiği tespitini paylaşabiliriz. Her ne kadar bu süreçte çatışmalar ve can kayıpları yaşanmasa da, geri çekilme sırasında bazı sorunların yaşandığını da söylemekte yarar var. Özellikle çekilme yapan grupların takibi için sürekli olarak Heronların uçurulması, bazı alanlarda pusuluma faaliyetlerinin olması, savaş uçaklarının sürekli olarak kritik alanlarda uçuşması ve zaman zaman bazı grupların helikopterlerle taciz edilmesi, yaşanan bu sorunların başında gelmektedir.

Militanların geri çekilmesi konusunda hükümet yetkililerinin "henüz yüzde 15'i çekildi" şeklindeki beyanlarının sağlıklı bir değerlendirme olmadığını söylemekte yarar var. Son olarak en uzak bölgeler olan Karadeniz ve Dersim alanlarından da bazı grupların sınırı geçerek Kandil bölgesine ulaştıklarını basından takip etmekteyiz. Yürüyerek yapılan bu geri çekilme işleminin zorluklarının da göz önünde bulundurularak, beyanların verilmesi daha sağlıklı olacağı düşüncesindeyiz. Ayrıca yaptığımız araştırmalara göre, bölgedeki alanlarda bulunan militanların büyük bölümünün geri çekilmeyi gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz. Ancak bu sürecin halen devam ettiğini ve çekilmenin tamamlanmadığını belirtmekte yarar vardır.

Dikkat çekilmesi gereken başka bir nokta da, özellikle Hakkari bölgesinde gençlerin yoğun bir şekilde PKK'ye katıldıkları gözlemlenmiştir.

Bundan sonraki süreçte de geri çekilme işleminin sorunsuz bir şekilde devam etmesini temenni etmekteyiz. Ayrıca çekilme sırasında yukarıda değindiğimiz sorunların yaşanmaması

için devletin ilgili birimlerini daha dikkatli davranmaya ve provokasyona neden olacak tavır ve davranışlardan kaçınmaya davet ediyoruz.

YENİ KARAKOL (KALEKOL) VE ÜS BÖLGELERİ YAPIMLARI

Yaptığımız çalışmalarda bu süreçte yaşanan en önemli olumsuz gelişme sınır bölgeleri başta olmak üzere bölge genelinde yapımı devam eden yeni karakollar ve üs bölgeleri olmuştur. “Kalekol” olarak tabir edilen bu yeni karakolların yapımı, öncelikle bölge halkında ciddi tedirginlikler yaratmıştır. Geri çekilmenin başlamasıyla birlikte bölge halkı yaşanacak olası sorunların önüne geçebilmek için birçok alanda çadırlar kurarak, süreci izlemeye dahil olmuştur. Yine yapılan yeni karakollara yönelik birçok bölgede tepki gösterileri gerçekleştirilmiş, bu gösterilerden bir tanesi olan Diyarbakır’ın Lice İlçesi Kayacık Köyü’nde yapılan gösteride ne yazık ki acı bir tablo ortaya çıkmıştır. Göstericilerin üzerine karakoldan ateş açılması sonucu Medeni Yıldırım adlı genç yaşamını yitirirken, 8 kişi ise kurşunlarla yaralanmıştır.

Her ne kadar devlet yetkilileri, yapımı devam eden yeni karakolların geçmişe dayanan bir proje olduğunu ileri sürseler de, karakolların yapım işi PKK militanlarının geri çekilme sürecine denk gelmesi hem halkta, hem de çekilen militanlarda ciddi kaygıların oluşmasına neden olmuştur.

Öte yandan görüşülen yetkili merciler ile hükümet adına açıklama yapanlar, karakol yapımlarının öyle abartıldığı düzeyde olmadığını ileri sürmektedirler. Oysaki yaptığımız çalışmada, bölge genelinde ciddi oranda karakol ve askeri üs yapımının olduğunu gözlemledik. Öte yandan bazı bölgelerde işlevsiz kalan jandarma karakollarının kapatılmaya başlandığını söyleyebiliriz. Örneğin Siirt’te 3 karakolun kapatıldığını tespit ettik.

Elde ettiğimiz veriler ışığında yapılan karakolları sıralarsak;

HAKKARİ

*Hakkari merkez, ilçe, köy ve sınır boylarında TOKİ tarafından 189 adet karakol ihalesi yapılmış olup şu an inşaatı bitmiş ve yapılmakta olan karakolların isimleri şunlar;

Şemdinli İlçesi: Şemdinli’ye 50 kilometre uzakta olan, İran sınırında, Şehidan Dağı karşısında bulunan Mağaraönü (Şikeftan), Gola, Aşağı Kayalar (Ketuna Binî), Yukarı Kayalar (Ketuna Seri), Seçkin (Zivkan), Bal (Balê), Sarıca (Zerikî) ve Hasrova (Gosrova) köylerinin bulunduğu alanlara yeni karakollar ve asker yığılmak yapılmaktadır. Bu bölgede Varıbozu, Dema Çiya, Girê Eshaba, Berê Evrazê, Kaniyaspi, Banige, Tilsê, Kola, Nerduşe, Bihiyahorê, Gendalok, Vargeniman, Şikeftan, Garê, Gelişim, Evrestepe, Masîro, Meleyan, Zini Tepesi, Türkan Tepesi ve Çimeni Hesci alanlarında karakol yapımları sürüyor. Sınırın karşısında İran da Xelila 1, Xelila 2, Zerpele, Şikeftan tepesi, Şehidan alanı, Fişe karşı, Kendalok karşı ve Kemalok’ta karakollar yapılırken, Şehidan Dağı zirvesine İran tarafından uçaklara karşı radar sistemi kurulmuştur.

Yüksekova İlçesi: Dağlıca bölgesi 3 adet, Çobanpınar Köyü, Doskî Bölgesi 2 adet, Büyükçiftlik Beldesi, Kısıklı Köyü, Perihan mıntıkası, Güvenli Köyü.

ŞIRNAK

*Şırnak’ta toplamda 10 yeni karakol yapımı sürerken, bazı karakollarda da yenileme çalışmaları devam etmekte. Yapılan bazı karakollar şunlar;

Merkez: Milli Karakolu, Balveren Beldesi üs bölgesi, Kızılsu Karakolu

İdil İlçesi’nde Solak (Basê) Köyü karakolu, Silopi’de Mağara Karakolu ve Ovaköy Karakolu, **Silopi’de** ayrıca 15 karakol yenilenip büyütülüyor, bu karakollardan bazıları şunlar: Kenkara, Kabaközü, Bostancı, Yankale, Gilpevre, Ortaköy, Habur, Katılı, Çalışkan. Cizre’de Derbaçya Köyü’nde yeni bir karakol yapılıyor.

Güçlükonak’ta Gümüşyazı Karakolu ve Fındık Beldesi Karakolu.

Beytüşşebap’ta merkez karakolu büyütülüyor, Mezra Beldesi’nde de tabur büyütülüyor.

DERSİM

*Dersim'de 5'i kale, 16'sı mobil karakol ve 31 tanesi de askeri kule olmak üzere toplamda 52 askeri üssün 22'sinin yapımına başlandı. Bunun yanında daha önce Dersim'de yapılan karakollar ise daha stratejik tepelere taşınıyor. Stratejik tepelere taşınan karakollar için ise ormanlar seyreltiliyor. Özellikle Nazimiye yolu, Ovacık yolu, Pertek'in bazı noktalarında, Dersim merkeze bağlı Çiçekli köyü kırsalında ve birçok noktada ormanlar seyreltilmektedir. Yeni karakol yapımları için ise İl Jandarma Komutanlığı'nın Orman İşletme Müdürlüğü'nden ormanlık bölgelerin tahsis edilmesi için talepte bulunduğu da aldığımız bilgiler arasında. Dersim'de yapılmak istenen karakolların en fazla yoğunlaştığı yerlerin başında Pülümür Vadisi gelmektedir.

Pülümür Vadisi'nde sadece 16 mobil karakol, 5 kalekol ve 16 kule yapılması planlanıyor. Yapılacak karakolların içinde Zel Dağı ve Sinan Kalesi de yer alıyor.

Pülümür'e bağlı Kırmızı Köprü'de 5 adet karakol, bir kule yapımına başlandı. Yine Pülümür'e bağlı Üçdam köyü ve Kocatepe karakolları ise çevreye daha hakim olan tepe ve dağların başına taşınıyor.

Ovacık'a bağlı Kuşluca (Bilgeç) köyü karakolu, eski yerinden daha stratejik alana taşınıyor. Cevizlidere köyü karakolunun yanına ise ek olarak askerlerin kalması için 4-5 konteyner yerleştirilmiş durumda.

Mazgirt Darıkent köy karakolu eski yerinden köyün en üst tepesine taşınıyor. Hıran bölgesinde de bir karakol yapılmakta.

Çemişgezek sınırları içerisinde bulunan Aliboğazı'nda yeni bir karakol inşaatına başlandı.

Nazimiye'de askeri üslerden çok asker sayısındaki artış dikkat çekerken, İlçe Jandarma Komutanlığı, yarbay düzeyinde iken yaklaşık 2 aydır albay konumuna yükseltilmiş durumda. Bunun haricinde karakolda bulunması gereken maksimum asker sayısının üzerinde askerin karakolda tutulduğu belirtilmekte.

Yukarıda sıraladığımız bu bölgeler dışında Diyarbakır ve Van bölgesi başta olmak üzere bazı illerde kapsamlı olmasa da yeni karakol yapımları ve karakollarda yenileme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Diyarbakır'ın Lice İlçesi'ne bağlı Kayacık Köyü'nde yapımı devam eden karakol, Elazığ'ın Arıcak İlçesi'nde yeni bir karakol yapımı ile Van'ın Gürpınar İlçesi Oğuldamı (Aksin) Köyü ve Çatak İlçesi Övecek (Şaminis) köyünde yapılan karakol buna örnektir.

GÜVENLİK BARAJLARI

Barış sürecinin başlamasıyla birlikte dikkat çeken konulardan biri de "güvenlik barajı" olarak tabir edilen çok sayıda barajın yapımıdır. Dersim'de Munzur Vadisi üzerinde yapımı devam eden 4 güvenlik barajı olduğu bilinmektedir. Yine Çemişgezek ilçesinde Tagar Suyu üzerinde yapılan baraj ve Aliboğazı'nda yapımı devam eden barajlar bulunmaktadır. Ancak şu sıralar sınır hattında yapılan barajlar dikkat çekmektedir. Halen Şırnak'ta 11 adet güvenlik barajının yapımı devam etmektedir. Yine Siirt'te Botan çayı üzerinde yapılan baraj dikkat çekmektedir. Şırnak'ta sınır boyunca Türkiye ve Irak sınırının kesiştiği noktalarda yapımı devam eden güvenlik barajları, iki coğrafyayı adeta birbirinden ayırmayı hedeflemektedir. Barışın konuşulduğu, geri çekilmenin başladığı ve demokratikleşme adımlarının beklendiği bir dönemde, güvenlik barajı adı altında yeni baraj yapımlarına neden ihtiyaç duyulduğu doğrusu kafaları kurcalayan bir sorudur. Devletin bu barajlarla uzun vadede aslında bölgede yeni güvenlik politikalarıyla çepeçevre sarmak istediği izlenimi tüm kamuoyunda olduğu gibi bizlerde de oluşmaktadır. Aynı akarı üzerinde bu kadar çok baraj yapılmasının uluslararası hukuk açısından sorun yaratacağıdır. Yine bu barajlarla doğal yaşamın tahrip edildiği görülmelidir. Derin vadilerde yapılan barajların bitki örtüsünü yok edeceği ve bölgenin iklimini değiştireceği bilinmelidir. Bu nedenle yapımı devam eden bu barajların yapım çalışmaları bir an önce durdurulmalıdır.

KORUCULUK SİSTEMİ VE YENİ KORUCU KADROLARI

Yaptığımız çalışma ve edindiğimiz bilgilere göre, bu süreçte yaşanan önemli sorunlardan biri de yeni koruculuk kadrolarının açılması ve tüm ısrarlara rağmen halen ortadan kaldırılmayan koruculuk sisteminin yarattığı sorunlardır. İHD olarak, uzun zamandır koruculuk sisteminin bölgede yarattığı huzursuzluğu ve sorunları gündeme getirmeye çalışmaktayız. Barış sürecinin gündemleşmesiyle birlikte, çözülmesi gereken sorunların başında gelen koruculuk sistemi ne yazık ki halen orta yerde durmaktadır. Bu süreçte koruculardan kaynaklı yaşanan çeşitli sorun ve sıkıntılar, bu tespitimizin ne kadar haklı olduğunu göstermektedir. Korucuların etkin olduğu bazı alanlarda gerek PKK militanlarının geri çekilmesini tehdit eden, gerekse sivil halka yönelik bazı olumsuz gelişmelere tanıklık etmiş bulunmaktayız. Korucuların bazı alanlarda pusulama yöntemiyle, gerillanın geçişlerini zorlaştırdığı görülmektedir. Örneğin Bitlis'te 2000 civarında korucunun Valiliğin emriyle aktif göreve çağırıldığı ve bu korucuların gerillanın geçiş güzergahlarında görevlendirildikleri yönünde bilgiler almaktayız.

Yine Diyarbakır'ın Silvan, Batman'ın Kozluk ve Bingöl'ün Karlıova ilçelerinde korucuların içerisinde bulunduğu bazı birimlerin pusulama yöntemiyle geçiş güzergahlarını tuttukları bilgisi edinilmiştir. Sınır bölgelerinde de benzer uygulamalarla karşılaşıldıkça, son olarak Şemdinli'de köy korucularının Haruna bölgesinde sivil halka yönelik baskılar yaptığı, bazı vatandaşları darp ettikleri ve köylere giriş çıkışları engellediklerini öğrenmiş bulunmaktayız. Korucuların ayrıca birçok bölgede ormanlık alanları talan etme konusunda aktif rol aldıklarını belirtmekte yarar var. PKK militanlarının çekilmesiyle birlikte kesimi yasak olan ormanlık alanlarda korucuların ağaçları pervasızca kestikleri görülmektedir. Muş'un Şenyayla bölgesinde onlarca hektarlık ormanlık alanın korucular tarafından talan edildiği belirtilmektedir.

Kamuoyunda koruculara ilişkin dikkat çeken en önemli hususlardan biri de yeni korucu kadrolarının açılarak, korucu alımlarının yapılmasıdır. Şırnak bölgesinde 200 civarında yeni korucu alımı gerçekleştirildiği belirtiliyor.

Yine Van bölgesinde çok sayıda yeni korucu alımı gerçekleştirildiği söylenmektedir. Van'ın Çatak ilçesi Övecek Köyü'nde var olan 70 korucu kadrosuna ek 40 korucu kadrosu daha verilmek istendiği, Başkale İlçesi'ne bağlı Albayrak köyüne 100 yeni korucu kadrosu verilmek istendiği ancak köylülerin henüz kabul etmediği, Özalp İlçesi'nde İlçe Kaymakamının beraberindeki diğer yetkililerle köyleri gezerek, 1000 civarında yeni korucu kadrosu verebileceklerini söylediği, Çaldıran İlçesi'ne bağlı Yaşkütük (Pirabinerd) köyüne korucu olmaları yönünde teklifler götürüldüğünü tespit etmiştir.

Bitlis'te 600 yeni korucu kadrosu verildiği, 600 yeni korucu alımı daha yapılacağı şeklinde tespitlerimiz bulunmaktadır.

Muş'un Korkut İlçesi'nde resmi yetkililer tarafından doğrulanmayan ancak, halk içerisinde yaygın olarak konuşulan yeni korucu alımı söz konusudur.

Bingöl'ün Genç İlçesi'nde yeni korucu alımı olduğu şeklinde iddialar bulunmaktadır.

Siirt'in Pervari İlçesi'nde 5 yeni korucu alımı yapıldığı tespit edilmiştir.

Tüm bu sorunlar, koruculuk sisteminin geldiği düzey ve kaldırılmasının ne kadar büyük önem arz ettiğinin göstergesidir. Bu nedenle hükümetin atması gereken en önemli adımlardan birinin koruculuk sistemini bir an önce kaldırmak olduğunu söyleyebiliriz.

SİVİL HALKA YÖNELİK UYGULAMALAR VE KÖYE DÖNÜŞ ÇABALARI

Bu süreçte yaşamın normalleşmesini sağlayacak en önemli hususların başında köye geri dönüşler ve bugüne kadar savaşın yakıcılığıyla boğuşan kırsal kesimdeki sivil halkın daha güvenli bir yaşama dönüşlerinin sağlanması gelmektedir.

Köye geri dönüşler konusunda her ne kadar beklenen sonuç yaşanmamışsa da, kısmi de olsa dönüşlerin gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Yine çatışmaların bir anda durmasıyla birlikte kırsal kesimde yaşayan vatandaşların günlük normal yaşamlarına dönüşü beklenmekteydi. Ancak bu konuda istenilen düzey yakalanamamıştır. Özellikle bölgedeki askeri hareketliliğin sürmesi ve koruculuk sisteminin devamı bölge halkının güvenliğini tehdit etmeye devam etmektedir. Nitekim bu konuda yaşanan örneklerin de mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Örnek olarak; Hakkari'nin Yüksekova İlçesi'ne bağlı Rahmo Tepesi civarında sürekli askeri hareketlilik, yeni üs bölgelerinin oluşturulması girişimi mayınlı arazilerin varlığı, bu bölgede hayvancılık ve arıcılık yapan yurttaşların ciddi anlamda sıkıntı yaşamasına neden olmaktadır.

Şemdinli bölgesinde yeni yapılan karakol inşaatları için yapılan yollar, köylülerin arazilerinden geçirilerek, köylüler mağdur edilmektedir. Bu bölgelerde yine köylülere ait içme sularının bilinçli olarak kirletildiği ve köylülerin bu yolla yaşamlarının zorlaştırıldığı belirtilmektedir.

Siirt'in Pervari İlçesi kırsalında oluşturulan arama kontrol noktaları, bu bölgede hayvancılık yapan köylüleri ve göçerleri ciddi anlamda zorlamaktadır. Köylülerin sürekli olarak rahatsız edildikleri ve güvenlik güçlerinin tehditlerine maruz kaldıkları belirtilmektedir.

Sınır bölgelerindeki birçok köyde halen halka yönelik baskıların devam ettiği ve güvenli bir ortamda günlük yaşamlarını ve çalışmalarını sürdürmeleri engellendiği görülmektedir.

Halen bölgedeki çok sayıda köy ve araziye korucular tarafından el konulduğu bilinmektedir. Koruculuk sisteminin devamından kaynaklı, bu köyler ve araziler gerçek sahipleri tarafından alınamamaktadır. Bu durum da, köyünden edilenlerin geri dönüşlerini ciddi manada zorlamaktadır.

Bölgeyi gezerken gözlemlediğimiz en önemli sorunlardan biri de bölgenin birçok yerinde ve özellikle askeri üslerin bulunduğu alanlarda özellikle "Ne Mutlu Türküm Diyene" şeklinde yazılamaların olduğu görülmüş, bu yazıların halkta ciddi bir tepki oluşturduğu tespit edilmiştir. Yeni süreçle beraber bu tip yazılamaların kaldırılması gerekmektedir.

Kapsamlı bir şekilde izah etmeye ve bazı örneklerle açıklamaya çalıştığımız bu sorunlar, geliştirilen barış sürecinin ruhuna ters olduğunu belirtmek istiyoruz. Kırsal kesimde yaşayan halkın normal yaşama dönüşünü sağlanması için biran önce ciddi bir çalışma yürütülmeli, yukarıda sıraladığımız engellemeler bir an önce kaldırılmalıdır.

MAYINLI ARAZİLER:

Bölgenin birçok alanında halen var olan mayınlı araziler, başta hayvancılık olmak üzere kırsal kesimde yaşayan halkın çalışmasını engellemektedir. Mayınlı bölgelerin olduğu gibi bırakılması, arazilerden verim elde edilmesini engellediği gibi, insan yaşamı üzerinde de ciddi tehditler oluşturmaktadır. Her yıl çok sayıda kişinin mayınlar ve patlayıcı maddeler yüzünden yaşamını yitirmesi veya yaralanması bunun en somut kanıtıdır. Özellikle sınır hattına yakın bölgelerde birçok alan mayınlanmış durumda ve çoğunun da mayın haritasının bulunmadığı belirtilmektedir.

EK OLARAK:

İHD olarak bu süreçte barış sürecinin zarar görmemesi ve bazı sorunların aşılmasına dönük çeşitli faaliyetlerde de bulunduk. Örnek olarak; Diyarbakır'ın Lice İlçesi'nde Kayacık karakolunda halkın üzerine ateş açılması olayı sonrası PKK militanları tarafından alıkonulan

Uzman Çavuş'un serbest bırakılması için girişimlerde bulunduk ve Uzman Çavuş, yöneticilerimiz tarafından PKK militanlarından teslim alınmıştır.

Yine Bitlis'te silahlı militanlar tarafından alıkonulan 3 sivil vatandaş, Bitlis Temsilciliğimizin girişimleri sonucu serbest bırakılmıştır. Yine Yüksekova İlçesi'ne bağlı Oramar bölgesinde kırsal alana yönelik top atışları ve yarattığı gerginlik Hakkari Şubemizin girişimleri sonucu durdurulmuştur. Hakkari'nin Berçelan Yaylası'nda geçiş güzergahında meydana gelen gerginlik, yerel izleme komisyonunun girişimleri sonucu büyümeden önlenmiştir.

SONUÇ

Bu raporumuz, geri çekilme sürecinin başladığı 8 Mayıs tarihiyle birlikte oluşturduğumuz Geri Çekilmeyi İzleme Komisyonu'nun yürüttüğü çalışmalar sonucu elde ettiği veriler ışığında yayınladığı en kapsamlı rapordur. Komisyonun oluşumundan bu yana komisyon içerisinde yer alan tüm bölge şubelerimiz, buldukları alanlarda izleme ve incelemeler yapmış, bunların sonuçlarını raporlaştırmışlardır. Her alanda aktif bir izleme yapılarak, sürecin selamete yürümesi için ciddi çabalar sarf edilmiştir. Çoğu zaman ilgili mülki amirlerle veya karşılıklı taraflarla görüşmek suretiyle sorunların yaşanmaması için girişimlerde bulunulmuştur.

İHD olarak bu ülkede barış ve huzur içinde yaşanabilmesi için yapılması gereken tek şeyin onurlu bir barış olduğunu tekrarlamak istiyoruz. Bunun için ise, barışı gerçekleştirecek tarafların hassasiyetle davranarak, sürecin ilerlemesini sağlaması en önemli şartların başında gelmektedir. Ancak son günlerde bu sürecin zaman zaman gerildiğini ve atılması gereken adımların yavaşladığını gözlemleyebilmekteyiz. Özellikle çekilme sürecinden sonra AKP hükümetinin atması gereken demokratikleşme adımlarının henüz gerçekleşmediğini görüyoruz. Bu konuda defalarca yaptığımız çağrılara rağmen, Meclis tatile sokularak, çıkarılması gereken yeni yasaların çıkarılma tarihi ötelenmiştir. Yine yeni Anayasa konusunda partilerin yeterli düzeyde çaba sarf etmemesi yüzünden, Cunta dönemi Anayasası bir türlü değiştirilememiştir. Meclisteki muhalefet partilerinin yetersizliği ve AKP iktidarının isteksizliğinden kaynaklı ilerlemeyen süreç, temenni ettiğimiz onurlu barışın sağlanmasını da akamete uğratabilecek tehlikedir.

Özellikle PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın için halen uygun koşulların sağlanmamış olması ve sağlık sorunları yaşaması bölgede ciddi bir gerginliğin yaşanmasına neden olmuştur. Hükümetin bu konuda acilen kamuoyunu tatmin edecek adımları atması gerekmektedir.

Bu nedenle öncelikle hükümetin bu süreci tekrar ciddi bir şekilde ele alarak, sonbahar aylarına kalmadan, gerekli demokratikleşme ve iyileştirme adımlarını atması gerekmektedir. Geri çekilme işleminin tamamlanmak üzere olduğu bu süreçte atılacak adımların, halkta yeni bir güven ortamı yaratacağı unutulmamalıdır. Her fırsatta barış sürecinden vazgeçmeyeceğini deklere eden Başbakan'ın bu söylemlerinin içini doldurmasını bekliyor, yaşanan sorun ve sıkıntıların aşılacak, beklentileri karşılayacak bir süreci girilmesini talep ediyoruz.

Ayrıca İHD olarak gerek geri çekilme süreci olsun, gerekse bir bütün olarak barış sürecinin takipçisi olduğumuzu ve yaşanacak olumsuzlukların önüne geçmeye çalışacağımızı tekrardan vurgulamak istiyoruz.